

Zájem studentů o studijní obor Bezpečnostní management ve veřejné správě

Anotace: Práce se zabývá zmapováním zájmu edukantů o studijní obor Bezpečnostní management ve veřejné správě ještě před nástupem na PA ČR. Výsledky empirického šetření tento zájem nepotvrdily. Autorky vyslovují doporučení, aby problematika veřejné správy byla zpracována do učebních osnov středních škol.

Klíčová slova: zájem, studijní obor Bezpečnostní management, empirické šetření, experimentální měření, didaktický test, dotazník, terminologie.

Začleněním do Evropské unie v roce 2004 Česká republika na sebe mimo jiné vzala i závazky z tohoto členství vyplývající. Tyto závazky týkající se zejména upevnění evropské bezpečnosti musely nutně zasáhnout do každodenního života všech občanů našeho státu. Velmi zjednodušeně lze říci, že došlo k razantní změně, která vyvolala požadavek na zakomponování nových terminologických výrazů do mezilidské komunikace k porozumění složitosti nového systému, jehož jsme se během krátkého okamžiku stali nedílitelnou součástí. Aktuálními tématy týkajícími se Evropské unie a jejího vlivu na tvorbu politiky a ekonomiky České republiky se zabývají pracovníci veřejné správy. Ovšem občané, kterých se tato činnost bezprostředně netýká, se v každodenním životě běžně setkávají s pojmy, jakými např. jsou evropské strukturální fondy, ochrana životního prostředí, státní rozpočet, státní deficit, povodňové dluhopisy, krizový plán atd. Jinými slovy řečeno, denně k nám prostřednictvím médií přicházejí informace o financování nejrůznějších projektů, podpoře výstavby čistíček, podpoře drobného podnikání atd. Proto je nasnadě tvrzení, že o této problematice by měl mít každý občan naší země zcela jasné představy a zaujmout k ní i odpovídající postoje. Je však otázkou, zda tomu tak skutečně je.

Z uvedených důvodů vyplynul i náš záměr zjistit pomocí empirického šetření, zda budoucí pracovníci ve veřejné správě, čili edukanti bakalářského studijního programu Veřejná správa se studijním oborem Bezpečnostní management ve veřejné správě FBM PA ČR v Praze projevují zájem o veřejnoprávní problematiku ještě před tím, nežli se začnou ucházet o studium na PA ČR v Praze.

Vzorek edukantů pro naše empirické šetření tvořilo 65 studentů 1. a 2. ročníku prezenční formy studia studijního oboru Bezpečnostní management. Z možných výzkumných metod a technik jsme zvolily metodu dotazníku a didaktického textu, přičemž první dotazník byl zaměřen na získání základních dat o jednotlivých respondentech a jejich postoji ke studiu odborné angličtiny, čili tzv. ESP¹. Druhý dotazník nám posloužil ke zjišťování vlastní motivace a zájmu edukantů o zmiňovaný obor. Pomocí didaktického testu jsme na konkrétním vzorku terminologie otestovaly jazykovou kompetenci edukantů obou ročníků v dané problematice. Při sestavování tohoto testu jsme vycházely ze základní premisy, že námi zadaná odborná terminologie je terminologií, se kterou se občané České republiky ve svém běžném životě téměř denně setkávají, ať již prostřednictvím masmédií, či při vyřizování úřední agendy. Navíc se většinou jedná o výrazy, které čeština převzala z angličtiny, čili lze předpokládat jejich nekomplikovanost a celkem i malou obtížnost při převodu z ČJ do AJ.

Pro účely uskutečnění empirického šetření byly zformulovány a ověřovány následující hypotézy:

¹ Např. HUTCHINSON, T.

Hypotéza č. 1

- Předpokládáme, že obor bezpečnostní management ve veřejné správě, je oborem, o který uchazeči o studium na Fakultě bezpečnostního managementu PA ČR v Praze projevují vyhraněný zájem ještě před započítáním samotného studia na PA ČR.

Hypotéza č. 2

- Předpokládáme, že edukanti, kteří se věnují studiu angličtiny více nežli 10 let, si budou snáze osvojovat anglickou terminologii vzhledem k délce studia jazyka, čili v didaktickém testu dosáhnou výrazně lepších výsledků nežli ti edukanti, kteří studují angličtinu dobu kratší 10 let.

Hypotéza č. 3

- Předpokládáme, že edukanti, kteří se již před vstupem na PA ČR zabývali problematikou bezpečnostního managementu ve veřejné správě, budou v didaktickém testu zaměřeném na terminologii zmíněné problematiky výrazně úspěšnější nežli edukanti, kteří se s příslušnou terminologií obeznámili až při studiu na PA ČR.

Data získaná na základě dotazníku č. 1 byla zpracována pomocí statistického programu SPSS verze 17. Data získaná z dotazníku č. 2 byla zpracována v Excelu. Výsledky didaktického testu byly posuzovány na základě předem stanoveného maximálního počtu bodů za jednotlivé položky testu a celkového počtu bodů za celý test a rovněž byla zpracována v Excelu. Při konečném zpracovávání dat jsme dodatečně zjistily, že nám z neznámých důvodů nebyly odevzdány výsledky dvou didaktických testů a dotazníku č. 2. Vzhledem k té skutečnosti, že náš výzkumný vzorek měl dostatečnou velikost (65 respondentů, dále pak – 2, čili 63 u didaktického testu), domníváme se, že pro závěry našeho empirického šetření tato skutečnost nebyla až tak významná, čili jinými slovy naše empirické šetření nemohlo být tímto zásahem zvenčí ve své podstatě nijak ohroženo.

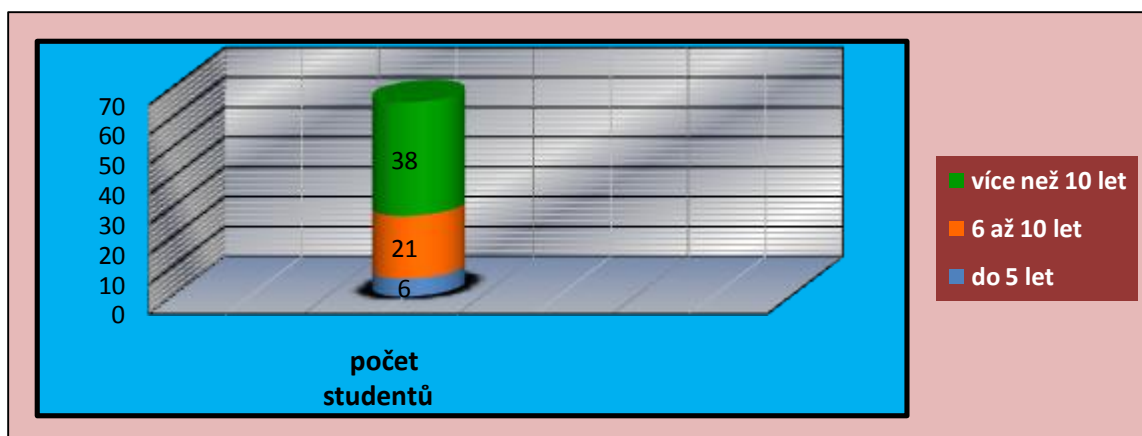
2.2 Experimentální měření

Přistoupíme-li ke komparování dílčích výsledků jednotlivých měření s výše uvedenými hypotézami, musíme zdůraznit, že jsme vybraly pouze ty, u kterých jsme zaznamenaly určitou vypovídající hodnotu. Pro přehlednost uvádíme nejdříve stěžejní výstupní data získaná z našich tří výzkumných metod a technik.

Měření č. 1 – dotazník č. 1

Položka č. 1 Naměřené hodnoty vypovídají o té skutečnosti, že z celkového počtu 65 respondentů jich 38 (= 41,5 %) studuje angličtinu více nežli 10 let. Vyjádříme-li tuto hodnotu procentuálně, činí téměř 58,5 %. Lze konstatovat, že se celkem jedná o příznivý údaj ve prospěch námi stanovené hypotézy č. 2.

Graf č. 1 Počet let studia anglického jazyka u výchozího vzorku 65 studentů.

Položka č. 2

Počet absolventů gymnázia činí 40 studentů čili v procentech 61,5 %.

Položky č. 3 a 4

Na základě těchto hodnot lze konstatovat, že počet edukantů, kteří se v předchozím studiu zabývali uvedenou odbornou problematikou, je ve své podstatě téměř zanedbatelný, tj. 4 edukanti (= 6,2 %) v porovnání s počtem edukantů, kteří maturovali z AJ čili 60 edukantů (= 93,8 %).

Položka č. 4

Počet edukantů, kteří skládali maturitní zkoušku z AJ, tj. 60 edukantů (= 93,8 %) vypovídá ve prospěch H2.

Položka č. 7

Při hodnocení svého postoje ke studiu studijního oboru Bezpečnostní management ve veřejné správě jako pozitivní 22 edukantů (= 33,8 %) a spíše pozitivní 31 edukantů (= 47,7 %) čili v konečném součtu 53 edukantů (= 81,5 %), jako spíše negativní 3 edukanti (= 4,6 %), lhostejný 3 edukanti (= 4,6 %) a spíše lhostejný 6 edukantů (= 9,2 %), čili v konečném součtu 12 edukantů (= 18,4 %).

Položka č. 8

Při vyjadřování se k dostatečnosti výuky odborné angličtiny vyjádřilo souhlasný a spíše souhlasný názor 49 edukantů (= 75,4 %) a nesouhlasný a spíše nesouhlasný názor 16 studentů (= 24,6 %).

Měření č. 2 – dotazník č. 2

Výsledky tohoto měření jsme uspořádali do přehledné tabulky.

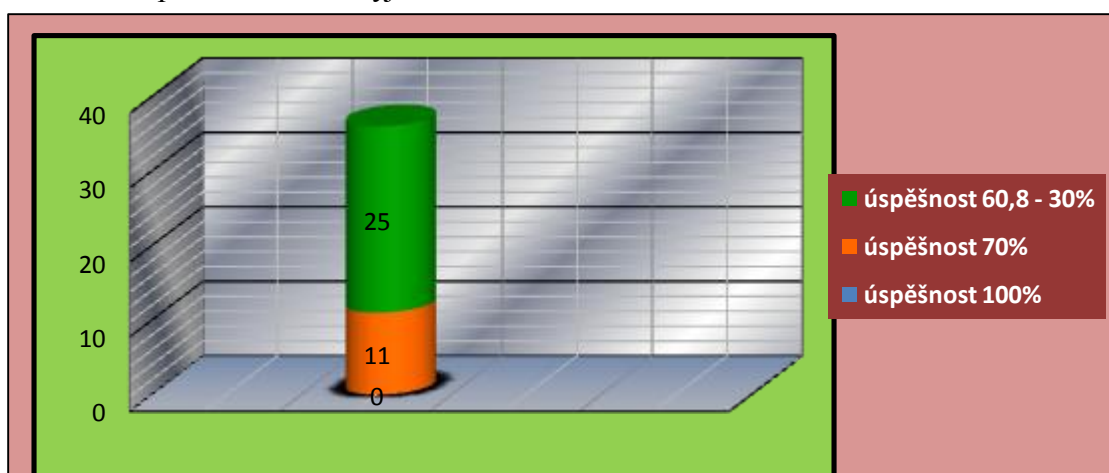
POLOŽKA	Výsledná hodnota
1. Studium VS na střední škole	2
2. Předchozí pracovní zkušenost s VS	9
3. Zájem o práci u policie	5
4. Prestiž oboru VS	4
5. Jiné představy o oboru	2
6. Možnost budoucího dobrého uplatnění	21
7. Zajímavá skladba předmětů	21

8. Lepší šance na přijetí na PA ČR v Praze	10
9. Zájem o obor	10
10. Náhodný výběr oboru	7

Jak je zřejmé z uvedených hodnot, zájem o obor ještě před nástupem na PA ČR nejevila drtivá většina edukantů, nýbrž pouze 10 edukantů, což v přepočtu tvoří přibližně jen 17 %. Předchozí studium veřejné správy jsme zaznamenaly pouze ve dvou případech, což je 3,1 %. Čili ani jedna z těchto naměřených hodnot nepodporuje naše hypotézy č. 1 a č. 3.

Měření č. 3 – didaktický test²

Graf. č. 2 Úspěšnost v testu vyjádřena v %

Jak vyplývá z výsledků našich měření, pouze 11 edukantů z našeho výzkumného vzorku naplnilo náš předpoklad o znalosti profesní terminologie. Náš předpoklad byl mnohem vyšší s ohledem na položky č. 1, 2, 4, 7 a 8 z měření č. 1. Tuto situaci rovněž dokresluje položka č. 9 z měření č. 2. Lze ovšem konstatovat, že 36 respondentů prokázalo svou 50 % znalost testované terminologie. Ovšem jak vyplývá z položek č. 3 a 4 z měření č. 1, počet edukantů, kteří se zajímali o obor již před nástupem ke studiu na PA ČR, je i přes položku č. 2 z měření č. 2 minimální.

2.3 Závěry ke stanoveným hypotézám

Na základě výsledků našeho empirického šetření můžeme konstatovat, že hypotéza č. 1 nebyla potvrzena, čili uchazeči o studium bezpečnostního managementu se před nástupem na PA ČR o veřejnou správu hlouběji nezajímají.

Pokud jde o hypotézu č. 2, můžeme konstatovat, že 50 % znalost příslušné terminologie u 36 respondentů hovoří ve prospěch této hypotézy. Lze se k tomuto závěru přiklonit i na základě toho faktu, že respondenti nebyli předem obeznámeni s tím, že se podrobí znalostnímu testu a rovněž nebyli obeznámeni ani s tematickou náplní testu. Jinými slovy řečeno, nemohli se na test připravit, neboť mu byli podrobeni naprosto spontánně.

Náš předpoklad pro hypotézu č. 3, že výsledky didaktického testu v případě edukantů, kteří se již před zahájením studia na PA ČR zabývali problematikou bezpečnostního

² Výsledky dvou testů, které respondenti zřejmě záměrně neodevzdali spolu s dotazníky, byly vyhodnoceny, jako kdyby naše předpoklady nenaplnily, čili negativně. Toto řešení dle našeho názoru nejvíce odpovídá realitě, čili i důvodu, proč tyto testy odevzdány nebyly.

managementu ve veřejné správě, budou výrazně lepší nežli u studentů, kteří začali terminologii veřejné správy a bezpečnostního managementu studovat až na PA ČR, se nenaplnil. Lze konstatovat, že empirické šetření tuto hypotézu nepotvrdilo.

Závěr ze všech hypotéz lze formulovat v tom smyslu, že jsme na základě empirického šetření neprokázaly, že edukanti projevují zájem o studium veřejné správy ještě při studiu na středních školách a dle tohoto zájmu si volí studijní obor Bezpečnostní management ve veřejné správě nabízený PA ČR v Praze. V důsledku tohoto zjištění proto nelze prokázat, že by se tento zájem výrazně ohrázel v osvojování si příslušné profesní terminologie.

Závěr

Pokud zájemci o studium uvažují o vzdělávání na Policejní akademii ČR, mají na výběr ze dvou odlišně koncipovaných studijních programů, bakalářský studijní program Bezpečnostně právní studia nebo bakalářský studijní program Veřejná správa se studijním oborem Bezpečnostní management ve veřejné správě. Dle našeho názoru je pro většinu edukantů atraktivnější program uvedený v pořadí jako první. Jejich rozhodování je ovšem racionální a pro zvýšení možnosti úspěšného přijetí ke studiu si volí právě ten obor, který skýtá větší šanci na přijetí. Tímto oborem máme samozřejmě na mysli Bezpečnostní management ve veřejné správě.

Na základě výsledků našeho empirického šetření lze proto vyslovit ve prospěch studijního oboru Bezpečnostní management ve veřejné správě následující zhodnocení a doporučení. Musíme konstatovat, že dosavadní vzdělávání na gymnáziích a zřejmě i na dalších typech středních škol s výjimkou těch škol, které se na veřejnou správu specializují, je ve vztahu k tomuto oboru naprosto nedostačující. Obsahem žádného z předmětů nejsou základy veřejné správy, jinými slovy absolventi středních škol nejsou obeznámeni s takovým pojmy, jakými jsou např. bezpečnostní management, bezpečnostní systém, bezpečnostní politika aj. Tento stav lze považovat za alarmující. V této souvislosti bychom poukázaly na nedávné praktické zkušenosti z oblasti bezpečnostního managementu, jakými byly nejružnější atentáty, při nichž bylo ohroženo civilní obyvatelstvo počínaje těmi z 11. září 2001 v New Yorku přes teroristické útoky v moskevském metru a konče nedávnými událostmi v jedné z celkově jinak velmi poklidných severovýchodních zemí. Důsledkem všech těchto teroristických činů je přijetí přísných bezpečnostních opatření, která svou příslušností spadají do problematiky bezpečnostního managementu, čili jinými slovy řečeno, přesně do toho oboru, pro který Policejní akademie České republiky v Praze své absolventy vychovává a ve kterém se po ukončení studia také stanou odborníky. Domníváme se proto, že je pro budoucnost naší společnosti naprosto nezbytné zapracovat tyto poznatky v nejbližší době do studijních plánů středních škol. Nejen proto, že edukanti budou mít naprosto jasnou představu o oboru, na který se hlásí, ale navíc získají přehled o tak bytostně důležitém systému, jakým veřejná správa bezpochyby je. Tuto zkušenost nakonec mohou využít jak ve svém profesním, tak i jejich občanském životě.

Literatura

- HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo – obecná část*. Praha : Nakladatelství C. H. Beck, 2009, 837 s. ISBN 978-80-7400-049-2
- HORIZNKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Organizace veřejné správy*. Praha : Vydavatelství PA ČR, 2005, 137 s. ISBN 80-7251-191-2
- HUTCHINSON, T., WATERS, A. *English for Specific Purposes*. Cambridge University Press, 1998, 183 s. ISBN 0 521 31837 8
- LINGEA, *anglicko-český, česko-anglický velký slovník*. Praha : Lingea, 2007, 1566 s. ISBN 978-80-87062-01-2

M ASAŘÍK, J., KRICNER, V. *Správní právo*. Praha : ARMEX PUBLISHING, 2005, 151 s.
ISBN 80-86795-16-0

MV ČR Odbor bezpečnostní politiky *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu*. Praha 2009, 83 s.

ZAVÁZALOVÁ, V., LUKÁČOVÁ, A. *Angličtina pro veřejnou správu*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2007, 494 s.

ISBN 978-80-7380-057-4

Internetové zdroje

http://www.nkp.cz/o_knihovnach/Slovník/metmaterial1_1.doc.

Key words: interest, study specialisation of Security management, empirical study, experimental measurement, didactic test, questionnaire, terminology.

Resumé

The contribution is aimed at investigating the students' interest in the security management within the public administration just before their studies at the Police Academy of the Czech Republic in Prague. Their interest wasn't confirmed by the empiric investigation consisting of questionnaire and test aimed at respondents' knowledge of public administration terminology. The authors recommend incorporating the public administration problems into the curriculum of the secondary and grammar schools.

Mgr. Alena Lukáčová, Ph.D.

Policejní akademie ČR

Katedra jazyků

Tel.: +420 974 828 223

e-mail: alena.lukacova@polac.cz

Bc. Jitka Hošková

Študentka 1. ročníka bakalářského studia

Fakulty Bezpečnostního managementu PA

ČR v Praze

Recenzent: prof. PhDr. Jiří Straus, DrSc.